

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Vihar, amely tisztít.

Pécs, 1897. július hó 23.

Régi közmondás már, hogy minden rossznak megvan a maga jó oldala is s ennek a közmondásnak az igazsága kezd bebizonyulni a tehetséghiány tultengésében szenvedő kormány makacssága és erőszakossága által felidézett parlamenti helyzetben is.

Mióta Tisza Kálmán meggyökerezett Magyarországon a hazugságok politikáját s a szabadelvűség szent nevében egymásután tiporta el szabadsági intézményeinket, meghamisította alapjában a parlamentarizmus alapelvét, az igazi népképviselőt, lerombolta alkotmánybástyáinkat, a törvényhatóságok ellenálló erejét s oltárt emelt a politikai erkölcstelenségnek és érdekhajszatnak: azóta nálunk az alkotmányosságnak csak tartalom nélkül való üres formái vannak meg, ami százszorta veszedelmesebb a nyílt abszolutizmusnál, mert az alkotmányos formák alá rejtőző abszolutizmus éppen a hazug formák fenttarthatása céljából hazug és erkölcstelen eszközökhöz kénytelen nyulni, a melyek narkotikus álomba ringatják a nemzet élő lelkiismeretét, megölik benne az erkölcsi közérzést, midőn mindenki azt kénytelen tapasztalni, hogy a közéletben csak az boldogul, aki a hatalom szekerét tolja s készséggel vállalja el azt a szerepet, a melyet neki az abszolút hatalommal rendelkező kormány az alkotmányosdi komédiában kioszt.

A kormánypárti sajtó nem szűnik meg az ellenzékét kárhóztatni, hogy mostani küzdelmével veszélyezteti a parlamentarizmust. Nos, ha ez igaz lenne is, ha az ellenzéki akciónak csakugyan az lenne a következtetése, hogy az országgyűlést pokolba kergetnék s kineveznének egy kifejezetten abszolút kormányt, akkor is hálával tartoznék a nemzet az ellenzéknek, mert akkor a mai kormányrendszer legalább levétné hazug köntösét s olyannak mutatkoznék, a milyen valóban s nem tartaná továbbra is a nemzet nagyrésztét a mostani tévedésben.

Mindig jobb szemtől szembe állni azzal, aki gyilokkal támad az emberre, mint támaszkodni arra, aki lassan ölü mérget kever ételünkbe s biztosan visz a végenyészet örvénye felé. Ebbe bizunk s azért könnyen elbánhat velünk, amaz ellen védekezünk mindhalálig s menekülésünk mindig lehetséges.

Nos, az a makacsság, a melylyel az ellenzék békeajánlatát a kormány visszautasította, az a durva erőszak, a melylyel még a parlamenti szólásszabadságot is leigázni akarják, felnyithatja a nemzet szemét, hogy még a legkorlátoltabb felfogású falusi politikus is tisztán átláthassa, mikép a hivatalos presszióval, csendőrszuronyal és megvesztegetéssel összetoborzott parlament, a melyben még beszélni sem szabad, csak nevetséges torzképe a parlamenti alkotmányosságnak, amely mögött a legerkölcstelenebb abszolutizmus üli undok orgiáit.

Leveti most a kormány és az általa teremtett többség az álarcot, nyíltan sorakozik a sajtószabadság elnyomására, Ausztria érdekeinek szolgálatára s magának az ugynevezett parlamentnek egyszerű szavazógéppé súlyosztására. Most már tisztán láthatja mindenki, hogy melyik táborban küzdenek az alkotmányos szabadság bajnokai: abban-e, amely csak egyszerű eszköz a bécsi parancsoknak alkotmányos formák mellett való végrehajtására, melyért személyes érdekeinek kielégítését kapja bérül; vagy abban, amely az alkotmányos jogok kiterjesztése, az ország közjogi és gazdasági függetlenítése s a gondolatközlés szabadsága érdekében vívja az élet-halálharcot?

Elbukhatik ebben a küzdelemben az ellenzék, a kormány többsége nyers tömegével agyonnyomhatja a szabadság harcosait, de a szabadságot magát soha! Leverték dicső negyvennyolcadiki szabadságharcunkat is, de azért a szabadságot meg nem ölheték, mert az új hivatkozott toborzott magának, kik a vértanúk véréből merítették új erőt az újabb küzdelemhez.

Igy lesz most is, ha Bánffy basának zsoldos hadserege le találja gyúrni a szabadság harcosait: minél ádázabban fognak tombolni a nemzeti szabadság sirján, annál előbb támad föl ellenük a mesterségesen álomba ringatott nemzeti önérték s kergeti őket el örökre bitort helyeikről.

Ennek a nemzeti ujjábredésnek leg-hatalmasabb biztosítékát már megteremtette

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Hogy fürdőztek őseink.

Most, mikor az emeletes kofferokkal megrakott bérkocsik egyre sűrűbben vágtatnak az indóházak felé, — és a városi ember menekül a Balaton hús hullámaiba, a Tatra fenyvesei közé, vagy még messzebb, bizonyára érdekelné fogja közönségünket, hogy fürdőztek régelmult századokban.

A fürdőélet Magyarországon jóval korábban kezdődött, mint sok más nyugati kultúrállamban és a középkorbeli magyar főurak kastélyaiban mindenütt voltak fürdőházak, úgy, hogy a sok közül csak egyet említsék, Thurzó György nádornak fürdőszobája cobelyprémiummal volt behuzva.

Thassy Klára 1650-ben hogy férjhez ment, kelengyéjében fürdőlepedőket is kapott, még pedig, mint az inventárium mondja: 25 házi szőtt és 24 skóliummal kivarrott selem feredő lepedőt.

Kapy Miklós budai várkapitány pedig 1388-ba a pestmegyei tétényi uradalomért Zsigmond királytól több sárosmegyei falut cserélt s egy régi avarkori romból Kapivárát építette, az építőmesterrel kötött szerződésben ott áll,

hogy: tartozik feredőházat is csinálni és két kő- és két rézkáddal is ellátni.

A Balaton mentén már a XIV. században külön feredőházaik voltak a váruraknak, vetkező és hűsölő helyiségekkel. A hűsölőkben fürdő után pihentek az urak és urnők.

Nagyon szép fürdőháza volt itt a Gyulaffy nemzetségnek, a Gyulaffyak birtokát a XVIII. században az Esterházyak kapták meg s az utolsó kuruc Gyulaffy, mikor kiment ősei örökéből, következő rigmust írta a csobánci vár falára:

Jó boru Badacson,
Jó halu Balaton —
Isten hozzád Csobánc,
Engem többet nem látsz.

De nemcsak a kastélyaikban voltak fürdőszobák, de a gyógyhelyeket is fölkeresték elődeink. A meleg forrásokat a régi időkben bányának hívták, ezért mondja még most is a Szalonta vidéki, meg a sárréti biharmegyei paraszt, hogy Püspök-bánya, meg Félix-bánya, a Nagy-Varad közelébe levő gyógyforrásokra.

Csáky István, felsőmagyarországi főkapitány, a kit, 1687-ben Karaffa az eperjesi vértörvényszékben hűtlenségi gyanuba akart keverni, megszabadulva, Eperjesről egyenesen Krynica lengyelországi fürdőbe ment és innen írt levelet Bónis Lászlónak, biztatván a nemes urat, hogy: hagyd oda kisség toltsvai

szellős házatad és jer gyönyörködni a fenyvesek közé, a hová nem ér el b . . . Karaffa keze.

1701-ben savoyai Jenő herceg Csepel szigetén használta a Dunafürdőket, a sziget akkor a herceg birtoka volt s oda szép, nagy fürdőházat csináltatott. Ennek a romjai még a mult század közepe táján is meg voltak és Albert tescheni herceg, Mária Terézia veje, hordatta le azokat.

Esterházy Ferenc pozsonymegyei alispán neje, galanthai Bessenyei Ilona már a XVI. században látogatta meg a bajmóci fürdőt, melyről Benicky Péter, a költő, is emlékezik egyik levelében.

Érdekes, hogy a fürdőket már a középkorban is kellemetlen kérők elől való buvóhelynek használták, vagy pedig szétment partiek után vitték oda a leányokat. Erről tanuskodik Bakics Anna (Révay Mihályné) egy 1586-ban kelt levele, a melyben azt írja, hogy: Ilonát egy morvai nemes ifju kéreti, ismét a fiamnak is kínálnak egy morvai leányt, az országos főmarsall hugát, de az lelkem urammal magyar vőt és menyét kívánnánk, azért is a fíjút küldjük Forgách uramhoz kisasszony látásra, Ilonát pedig viszem Stubnyára a feredőbe.

Ungnád Kristóf horvát bának neje, Lossoncy Anna, Balassa Bálint ideálja, a kit Julia név alatt tett halhatatlanná a legzenia-

Hirek.

Pécs, 1897. július 23.

A kedves földi.

Kész a jel. És a vonat erős sivitással futott ki a főváros keleti pályaudvarából s egyhangu zakatolással, bodor füstfelhőket eregetve rohant a vas szörnnyeteg le a Dunántulnak.

Egy II. osztályu kocsizakaszban almosan dőlt hátra az ülésen egy ur, unalmasan ásított, megdörzsölte a szeméit, hogy az álom le ne ragaszsa azokat, majd egy ujságot teregetve szét térdein, olvasni kezdett. A szakasz másik felében egy jól meghízott uri ember, zsirtól fényes kabátban, fekete, törött, rojtos szelű kalappal a fején, huzódott meg egy sarokban. Borvirágos, piros orra úgy rikitott ki bozontos szőke bajusza fölött, mint buza közül a pipacs, érdes, a szélről vörösre kifjnt kezét keresztbe kulcsolta mellén és nagyokat fujva, horkolva, aludta a boldogok álmát.

Az ujságot olvasó urat láthatólag idegessé tette a hangos alvás, mert dühösen dobta az ujságot maga mellé, aránykeretes csiptetőjét idegesen forgatta fekete zsinorjánál fogva mutató ujján, és bizonyos gyanus köhüntésekkel akarta az alvó uriember figyelmét felhívni az ő jelenlétére is. De miután minden igyekezete hiába való volt, alapos vizsgálat alá vette kedves utitársát.

Az első pillanatban azt hitte, hogy valami III-ad osztályból ide tévedt »vigéc«, de megváltozott gondolkodása, mikor a zsiros kabát mögöl csábítóan kacsingatott ki az arany óralánc, amivel egy kocsikereket is meg lehetett volna kötni. Nyomban megváltozott a hangulata és dudolgatni kezdte a »Lárléttő«-t.

A kocsis vezető végig járta a szakaszokat, hogy átyukaszsa a jegyeket. Erre várt a kedves utazó s mikor a kocsivezető felkötötte az alvó uri embert, rögtön készen volt a terve. Oda lépett hozzá és vele szemben foglalt helyet.

»Ah . . . ah . . . milyen szerencse. Nem is hittem, hogy egy kedves földivel utazhatok ebben a melegben.«

Csodálkozva nézett rá az álmában megzavart ember és bosszusan morfondírozta: »Mi tetszik?«

»Ha . . . ha . . . tudtam, hogy nem ismer meg. Hát nem emlékszik? Ott laktunk maguktól nem messze; az apámmal igen jó barátságban voltak. Tetszik tudni? Én vagyok az apám fia, a Tóni! Milyen sokszor kerget-

bányákat rendelte a felster, a hova Isten segedelmével szüzhavának első napján el is indulok.

Kazinczy Ferenc, a zemplénmegyei Erdőbényét szerette különösen. Egy időben nagy gyengeség járta és akkor két egész hónapot töltött a kies helyen. Itt látogattak meg Berzeviczy Gergely és Szulyovszky László s itt beszéltek meg az »Orfeus« című folyóirat tervét, melyet Kazinczy a múlt század nyolcvanas éveiben meg is indított.

Már ebben a században kényelmes, szép fürdőházakat építenek és a harmincas években már nemcsak beteg, de egészséges emberek is járnak fürdőzni.

Külföldi fürdőkbe azonban tekintettel az utazás hosszadalmas voltára, akkor sem igen mentek még főuraink és valóságos szenzációt keltett, mikor Grassalkovich Erzsébet hercegnő — Esterházyne — a jelen század elején a karlsbadi gyógyforrást használta.

A dúsgazdag urasszony tömördek cselédet vitt magával, több rendbeli fogatot, úgy, hogy heti számlája ezer pengőre rugott, a mi óriási pénz volt abban az időben.

Manapság, mikor a legszerényebb körülmények közt élő polgár is elmegy nyaralni, üdülni, szezonszerűnek tartottuk a régi világ fürdőiről és fürdőzőiről elmondani egyetmást.

Celesztin.

Bánffy durva erőszakoskodása: sikerült neki az összes ellenzéki árnyalatokat, a melyek még csak ennek az országgyűlésnek az elején is farkasszemet néztek egymással, szoros szövetkezésre bírni. Ez az egyetlen munkája a szolnok-dobokai basának, a melyért neki a nemzet valaha hálával fog tartozni, de ezt is öntudatlanul, akaratlanul cselekedte meg.

Ha a választások idején meglett volna az ellenzéki pártok között az az összetartás, az a harmonia, amely ma lelkesíti őket, akkor Bánffynak Dárius minden kincsével, az osztrák-magyar monarchia minden szuronyával sem sikerült volna az ellenzékét úgy összemorzsolnia és az ő kommandókat leső olyan hozzá méltó szellem-zegény, de fegyelmeztségében vakon rohanó óriási többséget kierőszakolni a nemzettől.

Ez a vakon engedelmessékedő zsoldos sereg elbizakodottá tette Bánffyt, az elbizakodottság pedig elvakította: eldobta magától hatalmának egyik legerősebb oszlopát, az ellenzékének egymás közti villongását; egy erős, kompakt és a mi fő, egy nagy eszméért közösen lelkesülő táborra egyesítette őket, a melyet körülkeríthet, le is szavaztathat ugyan az országgyűlésen, de amely megrendítette alatta a talajt az országban s ott dönti meg hatalmát, ahol annak alapjait hallatlan erőszakoskodásával megvetette.

A most meginduló parlamenti élet-halálharc tehát csak tisztítólag hathat alkotmányos életünkre, mert vagy elsőpri a földszinéről az országot kiárendált érdekszövetkezetet, vagy ennek győzelme felelőz a nemzetet letargiájából, s akkor ez maga fogja kezébe venni a saját sorsának intézését, helyreállítván az igazi alkotmányosságot.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

lisabb, de legboldogtalanabb magyar trubadur, a horvátországi krapina-teplitzi fürdőt használta több ízben. A banné saját kíséretével jött és saját butorát, ágyneműjét, ezüstkészletét mind nagy társzekerekre hozták. Külön épületben lakott és bécsi szakácsa főzött a báni asztalra.

Főuraink a külföldi fürdőket régebben nem látogatták. Egyedül Telegdi István, Mátyás király egyik alvajdája, említ külföldi fürdőt diákjával íratott levelében mondván, hogy nagy gyomorfájásai miatt valami híres franciaországbeli vizek látogatását javasolja az olasz doktor, de a kontyosoktól nem mer olyan hosszú utra indulni, mert hirlik, hogy Horvátországon át, Krajna felé megint piszkálódna.

Bebek Györgyné — Patócsi Zsófia, Szádvár hősiességének neje is tesz említést valami meleg feredőről, a melybe orvosságos füveket tettek, s a melyet az urnő 1655-ben használt. Rummy Katalin asszony, Bakács Sándor neje pedig 1640 körül egy vasvármegyei forrást használt kinos asszonyi nyavalya ellen, amint ez föl van jegyezve a család diákja által vezetett diáriumban.

Bajalich Ádám báró, a hétéves háború, de különösen az 1788—1790-iki török háborúk ősmert vitéze, 1790-ben, egy szegedi rokonához írott levélben említi, hogy: a Ditterbachnál szerzett kinos köszvény miatt a budai

tett és meg akart vernicsintalanságomért! — Máskor me; cirógatott, olyankor, tetszik tudni, mikor apámmal beszélgettem és én ott settenkedtem körülötte. Hej, szép idők is voltak azok! . . .

A »kedves földi« gondolkozott, azután mintha sehogysem tudna emlékezni a multra, szólalt mag: »Nem tudom, kihez van szerencsém!« A »földi« meg tovább hadart: »Igen örülök a szerencsének! Meddig tetszik utazni? Dombóvárig? Nem? Hát Pécsig? Mi? Ilyen kár? De így is szerencse!« Azután beszélt az üzletről, gabonáról, árverésről, börszéről stb. s mire Pécselt megállt a vonat, a legbensőbb barátság fejlődött közöttük.

Egész a lépcsőig kísért a kedves Tóni a kövér urat; kézsókját küldte kedves nejeinek és lányának, azután átölelte és két hatalmasat cuppantott vörös orcájára. A kövér ur boldogan sietett végig az utcán, elmondogatva: »Kedves fiu ez a Tóni! A városháza órája fél 8-at verte épen és a kövér ur szokásához híven a zsebébe nyul, hogy megnézzze az óráját, a mikor kétségbeesetten konstatálja, hogy az óra láncostól eltűnt.

Ösztönszerűleg kap pénztárcája után, a melyikben szerencsés gabona spekulációját folytán pár ezer forint volt begyömöszölve, s keresi, keresi, de nem leli sehol.

Borzadály fut végig rajta, fejehez kap, hol fészkel az agy, egy iszonyu gondolat villanik meg agyában, s rohan a vasúthoz, de mire oda ér, már messze zakatol a vonat, a »kedves« Tóni meg vigan füttyörésszel benne a »Lárléttő«-t.

Naptár 1897. július 24-én.

Naptár: szombat, jul. 24 — Róm. kath.: Krisztina. — Prot.: Krisztina. — Görög-kel.: (jul. 12) Proklusz. — Zsidó: S. Puchas. — Nap kél 4 óra 13 percek; nyugszik 7 óra 27 percek. Hold kél éjjel 11 óra 49 percek; nyugszik délután 3 óra 45 percek.

Időjárás: hőmérséklet 19 Celsius fok meleg; légnomás 750. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet j-izése szerint: szeles, hűvös idő és eső várható.

— (A német császár Baranyában.) Tudvalevő, hogy Vilmos német császár az őszi nagy hadgyakorlatok alkalmából szeptember hóban, mint Frigyes főherceg vendége, Baranyába is eljön. Ennek a látogatásnak már részletei is meg vannak állapítva. Szeptember 15-én a német császár a királylyal együtt érkezik Baranyamegyébe, Frigyes főherceg vadászterületére. A főherceg Laskafalu állomáson fogja várni koronás vendégeit, ahová az udvari különvonat késő este érkezik meg. Innen diszkocsikon mennek a körös pusztai erdei lakba, a melyet fáklyavivő banderisták fognak kísélni. Az ujonnan épült pompás vadász-kastélyban Izabella főhercegnő üdvözli az uralkodókat. Rövid éjjeli nyugalom után a két fejedelem már a kora hajnali órákban szarvasvadászatra indul. A vadászat öt napot fog igénybe venni. Szeptember 20-án mennek a koronás vendégek Budapestre, ahol tiszteletükre fényes ünnepélyek egész sorozatát rendezik.

— (A pécsi bicycle-club.) folyó évi aug. hó 20-án; Szt.-István napkor III. országos (6) kerekpár-versenyét rendezi Pécsen. Ünnepi sorrend. Augusztus 19-én: Ismerkenési estély (8 óraker) a »Mátyás király kert-helyiségében. Augusztus 20-án: Délután 3 óraker a versenyek kezdete, esti 8 óraker társasbéd és a dijak ünnepélyes kiosztása a »Hajó«-szálloda nyári helyiségében. Verseny-sorrend: I. Pécsi válszalag-verseny. 1000 mtr. (3 kör). I. futam. Nyílt országos. II. Országos verseny 2000 mtr (6 kör). Nyílt országos. I.

ezüst érem és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronz érem. III. Pécsi vallszalag-verseny. 1000 mtr. (3 kör). II. futam. Nyílt országos. IV. Sopiana verseny. 2000 mtr. (6 kör). — Indulhat minden Pécsen lakó kerékpáros, kinek a M. K. Sz.-től amateur igazolványa van. — I. ezüst érem és tiszteletdíj, II. ezüst, III. bronz érem. V. Pécsi vallszalag-verseny. 1000 mtr. (3 kör). III. döntő futam. Nyílt országos. I. a vallszalag és tiszteletdíj, II. ezüst érem, III. ezüst érem. VI. Tandem-verseny. 300 mtr. (9 kör). Nyílt országos. I. pár 2 ezüst érem és 2 tiszteletdíj, II. pár 2 ezüst érem, III. pár 2 bronz érem. VII. Vigasz-verseny. 1000 mtr. (3 kör). Nyílt országos. — Indulhatnak azok, kik díjat nem nyertek. — Nevezni lehet a helyszínén. Nevezési zárlat: augusztus hó 16-án esti 8 órakor. Nevezések posta, vagy távirat útján, ajánlottan, a borítékon e szó »nevezés« fel-tüntetésével ifj. Fürst Gyula versenytitkár cí-mére (Pécs, Nepomuk-utca) küldendők. — A »Pécsi vallszalag-verseny«-re a következő ha-tározmányok vannak érvényben: 1. A mér-közési határidő 1897. aug. 20-tól ugyanez év okt. 3-ig állapított meg. 2. Az aug. 20-iki versenyeknél a döntő futam győztesének jut a vallszalag és a tiszteletdíj. 3. Az aug. 20-iki versenyek után minden mérkőzés három 1000 méteres futamból áll, melyből a győztesnek kettőt okvetlenül meg kell nyernie. 4. Egy-egy mérkőzésnél csak két fél vehet részt, kivéve az aug. 20-ikit. 5. A futamok időhöz kötvék és a győztes csak akkor számíthat a vallsza-lagra, ha minden megnyert futamot a kitűzött idő alatt, vagy azon belül fejezett be. Ellen-kező esetben köteles mindkét fél még aznap mérkőzni. Ismétlődés esetén a vallszalag bir-tokosa a védési jogot elveszti, a vallszalag a P. B. C. birtokába kerül, ki azt újra kiirhatja. 6. A győztes köteles minden kihívást elfo-gadni és a vallszalagot legjobb tudása szerint megvédeni. Kölcsönös összebeszélések minden további jogtól megfosztják a mérközőket s a vallszalag a P. B. C. által újra kiiratik, a melyért azonban mérkőzőik többé nem lehet. 7. A mérkőzések mindenkor csakis a P. B. C. versenypályáján tarthatók. 8. Aki az okt. 3-án tartandó vallszalag-mérkőzést megnyeri, annak a szalag végleges birtokába megy át és feljogosítja a »Pécsi vallszalag birtokosa az 1897. évben« cím viselésére. 9. Minden egyes alkalommal a győztes birtokába megy át a vallszalag, azonkívül a minden egyes alkalommal külön kitűzött tiszteletdíj is. Az okt. 3-iki mérkőzésnél a díjazás: a vallszalag, az aranyérem, a cím és a tiszteletdíj. 10. A vallszalag-verseny nyílt országos jellegű. 11. A versenybizottság fenntartja magának azon jogot, hogy e szabályokat a szükséghez ké-pest változtassa. 12. A megkivánt idő egy-egy 1000 méteres futamnál egy perc és harminc másodpercben állapított meg.

— **(Kinevezés)** A pénzügyminiszter Berei *Buttyán* János pénzügyi fogalmazót a szegvárdi pénzügyigazgatóságához pénzügyi segédtitkárrá végleges minőségben kinevezte.

— **(Seminárium Eszéken.)** A diakovári püspökségnek eddig csak egy pap-képző-intézete volt, még pedig a püspökség székhelyén Djakováron. Az egyetlen papképző-intézet természetesen nem tudott elegendő számu papot nevelni és így a szlavon-horvát

papságnak egy része a pécsi szemináriumból került ki. Strossmayer püspök Eszéken most egy megfelelő épületet rendezett be szeminá-rium céljaira, úgy hogy a következő tanév kezdetével a 40 növendékpap részére rendezett intézet felavatható lesz.

— **(Névmagyarosítás.)** Kiskoru Weisz Gyula, Aladár és Dezső, mohácsi lakosok, vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel Vidára magyarosították.

— **(A pécsi tejsarnok jég-műve.)** A mai jégcsük világban, melyben városunk és egész környéke oly kínos álla-potban leledzik, jól eső örömmel tölt el ben-nünket ama körülmény, hogy városunk ismét egy oly intézménnyel szaporodott, mely a nyár folyamán oly nagy bajt okozó jéghiányon legalább némiképpen segíteni hivatva van. A pécsi tejsarnok ugyanis dicséretes buzgalom-mal folyton azon van, hogy telepét, mely az egész monarchiában csaknem páratlanul áll, lépten-nyomon tökéletesbitse s ezért már a kora tavasszal elhatározta, hogy jégművet állít, melynek segélyével mesterséges uton hű-tött vízzel hűti majd a tejet, ugyanigy mélyen lehűtött helyiségekben tartja el hosszabb időn át a tejet és egyéb tejtermékeit s ezenfölül jég el őállítására is berendezkedik. Nagy-fontosságú dolog ez a tejsarnokra nézve, de rendkívül lényeges ez közegészségügyi szem-pontból a nagyközönségre is, mely most már a pécsi tejsarnok révén ezen oly igen fontos élelmi cikket oly megbízhatóan konzervált ál-lapotban fogja kézhez vehetni, mint sehol másutt. Igaz, hogy nagy költségeket ró ez az új jégtelep a pécsi tejsarnokra s előrelátha-tólag kénytelen lesz a tejnek árát is némi-képpen felemelni, de hát alig képzelünk egy intelligens családot, mely nem szívesen áldozna naponként 1—2 krajcárt azért, hogy a maga és családja, de legkivált a kisdetek táplála-sára oly kényes élelmiszert: a tejet teljesen megbízható egészséges állapotban megszere-zhesse. S mivel a pécsi tejsarnok a hűtést és konzerválást a jégműve segélyével jégel-használás nélkül is elérheti s mindennek da-cára műjeget is előállíthat, ez utóbbit a kö-zönség rendelkezésére fogja bocsátani s a mennyire a készlete megengedi, bárkinek is átengedi, nem kérdezve, hogy nála vásárol-nak-e tejet, vagy más egyéb tejterméket, mert ezzel is önzetlenül óhajtanak a pécsi közön-ségnek, mely bár, szinte érthetetlenül csaknem teljesen negligálja a pécsi tejsarnok minden-képpen áldásosan működő szép telepét, szol-gálatot teljesíteni. Már régóta működésben volna ez a jégtelep, ha azt a külföldről, ahol ily berendezések folyton készletbeu vannak, szerezték volna be; de mivel kifürkészték, hogy ily jégművek felállítására már magyar cég is vállalkozik, a tejsarnok tulajdonosai, kik egytől-egyig hazafias érzelmű magyar gaz-dák, inkább várakoztak, míg a budapesti *Danubius-Schoenichen-Hartmann* egyesült hajó és gépgyár részvénytársaság, mely ezen jégmű felállítására vállalkozott, ezt a telepét Buda-pesten elkészíti. Minden egyes részlete ezen jégműnek a részvénytársaság budapesti gyá-rában készült, még pedig oly sikeresen, hogy mi kívánni valót sem hagy fenn. Az ország-ban már sok ily jégmű lett felállítva, de mint kizárólag magyar gyártmány s ily tökéletes

berendezéssel ez az első az országban s ezért okunk van örvideni, hogy az nálunk lett felállítva, a pécsi tejsarnok derék gazdáinak pedig hazafiságát dicséri, ögy a magyar ipar-nak ez irányban való fejlődésére is utat nyi-tott. A pécsi tejsarnok már vagy két nap óta készítette kis mennyiségben a jeget ki-sérletképpen s amint meggyőződünk, oly ki-tűnő, szinte márványszerű szép jeget produ-káltak, hogy öröm volt azt megtekinteni. Tu-lajdonképpen azonban csak ma kezdődött meg a jégnek rendszeres gyártása, s hogy annak már az első napon nagy volt a kelete, azt mondanunk sem kell. Midőn a pécsi tejsar-nok ezen újabb intézményét regisztráljuk, még csak azt akarjuk buzditásul megjegyezni, hogy ne csüggedjenek el derék gazdáink, ha a kö-zönség hideg közönye még mindig tart, mert ha ily kitartással munkálkodnak, csakhamar el kell következni annak az időpontnak, a mikor mi pécsiek is meg fogjuk tudni, hogy mit nyertünk s mit birunk a pécsi tejsar-nokban s hogy akkor az a rideg válaszfal, mely a közönséget ma még távol tartja, ön-ként leomlik, arról legyenek meggyőződve.

— **(A cirkuszról.)** Az özv. *Endersné* lovardáját tegnap este megtöltött nagyszámu és szép közönség legjobban dokumentálta, hogy a társulatot általában mennyire megked-velte a pécsi publikum, különösen pedig meny-nyire kedvencei lettek miss *Marianna*, a tár-sulat legszebb és legügyesebb lovarnöje és *Rieffenach* igazgató, ki ugyis mint lóidomító, ugyis mint kitűnő lovas egykép első helyen áll. Tegnap jutulomjátékukon csak egy zúgott a taps minden mutatványuk után s különösen az ugróló produkciói voltak szenzációsak. Az előadás egyébként is igen változatos és mulat-tató volt s a befejező nagy némaképlet kiállít-ása pedig akár egy szinpadra is beillett volna. A társulat már csak pár előadást tart s azután elmegy Pécsről, hol megérdemelt pártfogásban részesült. A befejező előadások mind érdekes és új produkciókat fognak tartalmazni s azért ajánljuk azokat a közönség figyelmébe.

— **(Elkártyázott kamat.)** *Kovács* István, kővágószőlősi földmives tegnap reggel, harminckét forintot tevén a zsebébe, bejött Pécsre, hogy itt egy hitelezőjének a tőle fel-vett kölcsön után kamatot fizessen. Mikor megérkezett, első dolga volt, hogy hitelezőjét felkeresse; de az nem volt otthon s azt mond-ták róla, hogy csak délután 3 órakor megy haza. Kovács erre betért a szigeti-országuti Cirják-féle vendéglőbe, hogy ott addig egy pohár bor mellett eltölti az időt. Az egy po-hár borból azonban több is lett és kezdett becsipni a sok ital hatása alatt. Egyszerre csak odatelepedett mellé egy jól öltözött fiatal ember, a ki péklegénynek mondta magát és *Berec* István néven mutatkozott be Kovácsnak. Mikor Kovács azt mondta erre, hogy ő Kő-vágószőlősen is ismer egy *Berec* Józsefet, a fiatal ember örvidve nyilatkoztatta ki, hogy az az ő bátyja. Ilyképen hát meglett az ismer-ség köztük s miután egy pár pohár bort még bekebeleztek, a már egészen »jól állt« Kovácsot ujdonsült ismerőse meginvitálta egy másik korcsmába. Kovács régen elfeledte már hitelezőjét és a fizetendő kamatot s ment a fiatalemberrel az új borivó állomásra. Mikor ott letelepedtek, csak akkor jutott eszébe a

kamatfizetés és elő is vette a harminckét forintot, mutatván az ismerősének, hogy azt kamatba kell odafizetnie. A fiatalember egyszerre csak aztán egy kis kártyázást indítványozott. Hamarosan harmadik társat is kerített s leültek a kártyasztalhoz. Kovács — bár alaposan be volt állítva — nagy szenvedéllyel kezdett játszani, de csak kicsiben. Először nyert is s mikor egy kis aprópénz volt a bankban, a fiatalember már csak ötven krajcárjával engedte kóstáltatni s ekkor Kovács veszteni kezdett. És veszített folyton s mikor este hét órakor felkelt az asztal mellől, nem volt a harminckét forintból egy krajcárja sem, elvitte mind a harminckét levelű biblia. A pénztől megfosztott szegény ember erre aztán egyszerre kijózanodott s eszébe ötlött, hogy a két nyertes fél bizonyára kompanista volt, hamisan összejátszottak ellene, hogy a pénzt elnyerhessék, mire azonban ezért kérdőre vonta volna őket, a jó ismerős fiatalember eltűnt; a másik meg azt mondta, hogy ő egy krajcárt se nyert tőle. Szegény Kovács erre nyakába vette a várost és keresni kezdte a péklegényt, a kít a neki mondott néven sehol sem talált meg, bár vagy éjjelig kereste. Haza se mert azonban menni, mert félt a felesége elé állni most, hogy elkártyázta a kamatra való pénzt és ma reggel megjelent a rendőrségen s ott hamis kártyajáték miatt feljelentette a péklegényt, meg a másik kompanistát is. A rendőrségen felvették a panaszt s most megindítják a vizsgálatot, hogy ki volt hát a Berec István álnevet használó péklegény s ha kiletét megállapítják, akkor átteszik az ügyet a bírósághoz.

— **(Összetörték a lovak.)** Tengler József, villányi szolgáló, szerencsétlenül járt a napokban. A mezőről akart hazamenni kocsin s mikor a kocsira fellepett, a lovak — valamitől megbokrosodva — elragadták a kocsit. A legény lába odaszorult a kocsifelhágóvasához és így vonszolták a lovak lábánál fogva a kocsival a földön. A vágatás közben a legény karján keresztül ment a kerék, egyik lába eltört, mire a megbokrosodott lovakat a segítségre siető emberek meg birták állítani. A szerencsétlenül járt fiatal legény örök időkre nyomorékja marad a szerencsétlenségnek, — ha ugyan bele nem hal sebeibe.

— **(Fiatal tolvaj.)** Egy apró emberkét, a ki nincs több nyolc évesnél, kísért ma reggel egy rendőr a rendőrbiztos elé. A mezitláb, szepegő kis legényke — dacára fiatal korának — lopásra vetemedett s a piacon vagy négy gyümölcsárú asszonytól lopott el egy-egy csomó barackot. Az ötödik helyen azonban rajta vették s így jutott a rendőrséghez, a hol sirva ismerte be, hogy lopott, de hogy miért, annak nem tudta okát adni. A mai napra bentartották a komoly rendőrbácsi felügyelete alatt s este hazakísérték a szüleihez azzal, hogy egy kis házi fenytéssel ne terheltesse őt a jobb utra téríteni.

— **(Áthelyezés.)** Rakusz István, szolnokdobokavármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnok, a somogyvármegyei kir. tanfelügyelőséghez Kaposvárra áthelyeztetett.

— **(A pécsi műkedvelők egyesülete)** augusztus hó 8-án a Scholtz-féle sörcsarnok összes helyiségeiben műkedvelői

előadással és tánccal egybekötött kerti ünnepélyt rendez. A kerti ünnepély kezdete d. u. 3 órakor, a műkedvelői előadása este fél 9 órakor. Belépti-díj személyenkint 50 kr., előre váltva 40 kr. Tagoknak 30 kr. Jegyek előre válthatók Murányi cukrászdájában és az egyleti tagoknál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepély 8 nappal később tartatik meg. Délutáni műsor: 1. Prolog Előadja Baranyai Ferenc. 2. Tolvaj. Magánjelenet, előadja Schwartz Károly. 3. Népdalok. Éneklő Bálint Ferenc. 4. Magánjelenet, előadja Korneth Béla. 5. Az első szerelmeslevél. Magánjelenet, előadja Csonka Mariska k. a. 6. Bajos Jeremiás. Előadja Petrovics Nándor. A zenét Korodi Károly zenekara szolgáltatja. A délutáni ünnepély folyama alatt a serpen-tin- és confetti-dobálás és nemzetközi világposta közlekedés. Esti műsor: Tiroli dal. Előadják: Bálint Ferenc, Baranyai Ferenc, Petrovics Nándor, Ódor Gyula és Kallupka Sándor. A fülemüle. Népszimű dalokkal, 1 felvonásban. Irta: egy műkedvelő. Rendezi Bálint Ferenc művezető. Személyek: Nagy Márton, jómódu földműves Baranyai Ferenc. Erzsók felesége Tolp Janka. Ilka leányuk Mőric Anna, Kis János, a falu bírása Kovács István. Pista, fia, Feil Gyula. Rőzsi, falubéli leány Stuka Irma. Sára, javasasszony Kovács Mariska. Körző Gábor, állami főmérnök Petrovics Nándor. Lénia Muki, segédje Göttlinger Márton. Dikics Pál falusi csizmadia Odor Gyula. Luca, felesége Csonka Mariska. Zsuzsi, korcsmárosné Denk Margit. Laci, csizmadia-inas Ruska Elemér. Csontos, falusi tanító Schilhanek Márton. Szünóra alatt Petrovics Nándor kuplékat fog előadni.

— **(Egyházmegyei hírek.)** Marsó Ede, slivoceveii plébános, a valpói plébániára plébánossá kinevezetett. — Győrkö Ferenc, az ujjonon kinevezett várdombi plébános, letévén esküjét az egyházmegyei hatóság előtt, plébánosi állását elfoglalta. — Huszár Gyula, ujmisés áldozár, most tartotta első miséjét a kajdaci templomban, Bereck János ottani plébános manuduktorsága mellett.

— **(Akasztófahalál játékból.)** Szabadkáról borzasztó öngyilkossági esetet jelentenek. Szabó Kálmán odavaló földbirtokos udvarán gyermekek játszadoztak. A házigazda tizenkétéves fia egyszerre csak azzal állt elő, hogy ő megmutatja, hogyan szokták a gonosztevőket felakasztani. Azzal egy zsinórt a nyakára illesztett, föllép egy székre s a zsinór végét egy nagy szőghöz erősítette. A következő pillanatban kirugta maga alól a széket. A gyermekek, a kis Szabó játszótársai rémülettel látták, miként változtatja az ő pajtásuk az arcszínét. Félelmükben elfutottak a helyszínről és senkinek sem merték elmondani, hogy mi történt a pajtásukkal. Csak mikor a szülői utána néztek az udvaron, hogy mit csinál a fiuk, akkor vették észre a szerencsétlen gyereket, aki akkorra már meg is halt.

— **(Nyáreji álmok.)** Minden belefér egy jóra való nyári álomba, még korona, királyi jogar, szuverén cím is. Akadt, aki azt az álmot álmódja, hónapok óta, makacsul. Ez a valaki a bolgár fejedelem. Most itt van köztünk, Magyarországon, fivérének Koburg

Fülöp hercegnek sz.-antali birtokán feleségével és a két herceggel együtt és valószínű, hogy augusztus 2-áig, a mely napon trónralépésének tizedik évfordulóját fogja megünne-pelni, Magyarországon marad. Miért nem a ragyogó emlékü Ruscsukban, ahol egykoron elfoglalta a fejedelmi széket? — kérdezik a bolgárok. Hogy miért? Ide kötik az ő nyári álmait, álmok a koronáról, a királyi jogarról, Ferdinánd fejedelem sokat utazott már érte, bejárta Európát napkeletről napnyugatig. Volt Londonban, Berlinben, Pétervárott és Rómában, most eljött mihozzánk. Hogy az álm nem valósul meg, annak legfőbb akadályát Bécsben látja Ferdinánd. Iparkodik tehát Bécs közelében maradni, hogy kilesse az alkalmas pszichológiai pillanatot, a melyben Ferenc József beleegyezését kinyerhetné. Itt nyaral tehát minálunk s szövi tovább álmát a királyi titulusról, a királyi koronáról.

— **(Borkezeskedők figyelmébe.)**

A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium felhívta a pécsi kereskedelmi és iparkamarát, miszerint a folyadékoknak kosárba font palackokban (demijonokban) való szállítása ügyében a területén levő bor és italkereskedőket a következőkről értesítse: A kereskedelemügyi m. kir. miniszter még az 1889. évben megengedte, hogy a belföldi s osztrák-magyar postaforgalomban a küldő veszélyére bort vagy más folyadékot tartalmazó kosárba font palackok (demijon) is elfogadtassanak postai szállításra, ha a palackok a kosárfonat által teljesen befedve és védve vannak s irtartalmuk 3 liternél nem nagyobb. A lefolyt időköz arról győzte meg a kereskedelemügyi minisztert, hogy a bornak s általában folyadékoknak ily demijonokban való szállítása mellett sem a feladók, sem a posta érdekei nincsenek kellőleg védve. A posta- és táviradaigazgatóságoktól beérkezett jelentések szerint ugyanis a palackok a postai szállítás közben minden elővigyázat mellett is összetörnek, mert a kosárfonat még kizárólag vasuton történő szállításnál sem védi meg kellőleg a palackot. A kereskedelemügyi miniszter ennél fogva úgy a bor- és szeszkereskedők, mint a posta szempontjából legcélszerűbbnek véli, ha a folyadékok faladákba, rekeszekbe zárt és fagyapot vagy moha közé helyezett palackokban vagy 5—10 literes hordócskákban szállíttatnának, melyeket, ha drágább folyadékokkal (pl. asszúbor stb.) vannak megtöltve, vászonnal vagy bádoggal lehetne bevonni. E göngyölés nem sokkal költségesebb a demijonnál és e mellett nemcsak a postai szállításra alkalmasabb, hanem a feladóra is előnyösebb, mert az összetörés eshetősége sokkal csekélyebb.

— **(A pénzverők munkája.)** Azok a szegény emberek, akiknél eddig is csak igen kis mértékben volt képviselve a réz, a nikkell, az ezüst és az arany pénz, mely fájdalomtól elszomorodott szívvel veszik majd tudomásul az osztrák pénzügyminiszternek legújabb rendelkezését. Mert ezentúl még kevesebb lesz a vert pénz, naponkint sok száz fillérrel és koronával kevesebbet gyártanak majd a bécsi pénzverdeben. A pénzverde munkásai azonban örülnek ennek a rendeletnek, mert mint a pénzügyminiszter elrendelte, ez év augusztusának 1-jétől a császári és királyi főpénzverdeben a jelenlegi tizorai normális munkaidő

kilenc órára szállítatik le. Oly esetekben, amelyekben a munkát a normális időtartamon túl meg kell hosszabbítani, a munkások minden újabb óráért külön díjazásban részesüljenek.

— (**Melankólia.**) Nagyon öreg, bágyadt szemű, reszkető ember ült a tikkasztó melegben a veranda lépcsőjének legalsó fokán hosszasan elnyujtva a szikár, sovány lábait, a forró kavicsos, mintha gazdátlan mankók lettek volna hozzátámasztva a törzséhez. Előtte kopott, összeperzselt rózsaszínű szomorkodott egy ágy közepén boglárók és összezsugorodott pici nefelejcskek között. Néha egy-egy kirojtosodott szélű, szintelen szírom hullott le a virágairól. Egy az öreg fekete nadrágjára szállott . . .

A vén ember nézte és motyogott neki valamit.

— A virág is olyan, mint amilyen a reménység. Előbb virul, csupa szépség, csupa ígéret, aztán meg foszlik így, meg így.

Gyöngye forró szél jött . . . Meglóbázta az öreg ember szakállát és tépni kezdte a virágot. . . .

. . . Meg így, meg így, míg csak egészen el nem pusztul, hogy nem marad belőle semmi.

— (**Csak egyszer látta.**) Érdekes adat ez is a századvégi házasságok történetéhez. A városi anyakönyvi hivatalban ma délelőtt az eljegyzések és házasságok bejelentésekor egy fiatal ember nem emlékezett a menyasszonya nevére.

Nem tudja a saját menyasszonyának a nevét? — kérdezte indignálódva az anyakönyvvezető.

A fiatal ember a vállát vonogatta:

— Hogy tudnám kérem, mikor csak tegnap óta ismerem még és mindössze egyszer láttam . . .

Ezüst és chinaezüst étszerek, gyűrűk, órák, monogramok megvésését, mindennemű vésnői munkát, bélyegzők, pecsétnyomók és kautsuk-bélyegzők kiállítását meglepő szépen és jutányosan megszámítva végzi Schönwald Imre vésnök és ékszerész Pécsen, Király-utca Hattyu-épület.

Törvényszék.

§ **Késelő vendég.** Kovács József, a pápádi bucsu alkalmával bement a kocsmába egy pohár borra. A kocsmában a nagy népsokaság miatt kisegítő pincérként felszolgált egyik jóbarátja, Hauser Fülöp takács is, éppen ez vitte neki a bort, melynek árát mindjárt kérte is tőle. Kovács József ezen feldühösödött és nem akart fizetni; majd azt mondta, hogy ő már a kocsmárosnak megfizette a bor árát s távozni akart. Hauser persze nem engedte s a fiát, Hauser Janost is segítségül hívta a rakoncátlan vendég ellen. Ez azonban erre bicskát rántott elő és a fiatal Hauser megcsurta éppen a szája alatt. Most meg Léc János sietett volna a dühös vendég meg-

fékezésére; azonban ez még szerencsétlenebbül járt, mert ezt meg bal szeme alatt szurta meg a feldühödött ember, még pedig oly súlyosan, hogy erre a szemére meg is vakult. E miatt a kettős késelés miatt állt ma délelőtt Kovács József a pécsi kir. törvényszék előtt, a hol bár mindent tagadott, a tanúk mégis ellene bizonyítottak, mert csakugyan ő volt a nagy legény a bucsun s késsel kezében még egy asztalra is felugrott s ott kiabálta:

— Hát jöjjön ide, a ki mer!

A bíróság el is ítélte ezért a nagy legénykedésért hat havi fogházra és 10 frt pénzbüntetésre. Az elítélt — kit Szuly János, illetve helyettese Lauber Rezső dr. ügyvéd védett — felebbezett az ítélet ellen, de felebbezett súlyosítás végett és a minősítés miatt a kir. ügyész is.

§ **Négy pohárért négy nap.** Rieger Erzsébet szolgálatban állt Klein Miksa dr. orvosnál Dunaszekesön. Egy alkalommal aztán négy poharat találtak a holmija között, melyekről ő azt mondta, hogy a kamrából vette őket el, de károsék ezt nem hitték el neki, mivel a poharakat a pohárszékben elzárva tartják s a kulcshoz csak úgy juthatott a lány, ha egy másik szekrényt tört fel, melyben az el volt zárva. S mivel egyéb apróságok is eltűntek egyes szekrényekből az ő szolgálati ideje alatt, lopás miatt feljelentették a bíróságnál, hol ma tartották meg ügyében a végtagyalást. A többi lopások nem bizonyultak be ellene, de a négy pohár ellopása alól nem

által teljesített feladatok magasztosságának, és érti, érzi, hogy csak a nő adja meg az élet színét, illatát, — alig képes magának megmagyarázni — kivált a középkor sötét századaiban — azt az illuziót, azt a tulhajtott érzélgőséget, a mely a lovagi intézménnyel karöltve Európa minden államában jelentkezett.

A nő sohasem vált a kornak oly elkényeztetett gyermekévé, talán sohasem érezte befolyását annyira a férfiak felett. A nő a férfi életének vágya, megédesítője; a nőnek nevével indul a lovag háboruba, a nő lábai elé teszi a dicsőség és elismerés koszoruját, a nőtől várja szenvedéseinek jutalmát, — igazi földi tündér a nő, kit mythicus köd vesz körül, kinek minden óhajtása parancs, kinek varázsa leláncolja a csatákat látott büszke lovagot, kinek megsértése már gondolatban is a legnagyobb durvaságnak bélyegeztetik. A kor felfogása szerint nem is lovag az, ki a nőnek nem tesz szolgálatot. »Ich will immer die Frauen Einen mit Leib Gut, Muth und Leben.« — mondja Lichtenstein Ulrik és e mondása szívből jó, azért buzdítja és boldogítja.

A nő szerepe, jelentősége nagyon sokat emelkedik — valóságos élettársa a férfinak; a gyermekek nevelése, a házi tűzhely magasztos feladata kétszeres fontosságot nyer, midőn a lovagot a harci teendők tartják lekötve. Nem avatkozik politikába, távol a nagy világ zajától, családja körében él, itt fejtve ki áldásos munkásságát, hol a házi teendők egész serege várakozik reá. Magasabb nevelése folytán méltóvá teszi magát, hogy a férfi őrangyalát, bálványát találja benne, hisz eltekintve a harcias hajlamoktól, e korban a nő is oly irányban képezetik, mint azt a lovagoknál láthatjuk; a leány anyja felügyelete

voltak a germánok, hogy a nő jóslási tehetséggel bír. A nőket megvédeni lovagi kötelesség volt és a nők megsértése becstelenséget és a lovagi előnyök elvesztését vonta maga után.

A nő most már belép a költészetbe, nemcsak, de az őket megillető ily tisztelet gondolkodásra készíti a bölcséket is. A germán kor küszöbén állanak Fredegunda és Brunhilda, oly alakok, minőket az ó-világ nem ismer. Azután következnek a troubadonrok és azok német képmásai a Minnesangerek.

A germán népek szive felfogta, a mit az ó világ értelmé felfogni nem volt képes: a szerelmet, mint azon hatalmi tényezőt, mely a férfi életének egyik felét feltétlenül uralja, hogy a másikat boldogsággal, vagy boldogtalansággal töltsse be. Ettől kezdve a házasság képezi tárgyát az összes küzdelmeknek, melyekben az egyén nemcsak az egyéni, de a társadalmi viszonyokkal is szembeszáll. S a férfi, ki azelőtt életét és legjobb erőit az államnak szentelte, a nőért nemcsak érezni, de élni és halni is megtanul és a XVIII. század költészetében a Wertherek sirját a dal és a szomorujáték legszebb virágaival hintik be. A nő kezd létezni, csakhamar hatalommá lesz és az élet jó részét uralja, de még mindig csak a költészetben. Csak itt-ott vegyül belé Gellert és Kabener többnyire száraz szatiráiból, egy-egy komikus vonás a fényes képekbe, melyek, mint például Grethen, annyira felköltik érdeklődésünket. A népalakok megörökítették és a Sapphok, kiken oly gyakran lelkesedünk, ép oly eleganciával, mint sikerrel lépnek be a pezsdülő művészi világunkba.

De nemcsak Németországban képezte a nő az álta-

tudta magát teljesen tisztázni s ezért négy napig fogházra ítélte a pécsi kir. törvényszék. Az elítélt először megfelebbezte az ítéletet; de délutánra ismét meggondolta magát és bejelentette, hogy megnyugszik az ítéletben s leüli a négy pohárért a négy napot. Ugy is lesz.

T a n ü g y.

(A budapesti m. kir. állami ipariskola értesítőjét ma vettük. A leiolty tanévben az állami ipariskolában az építészeti szakosztály első éves tanulói között ott látjuk *Oscodál* Ödönt, Pécsről, *Stauber* Józsefet, Paksról; a gépészeti szakosztályban *Jilly* Lajost, Pécsről, *Prikk* Mihályt Dunaföldvárról; a vegyészeti szakosztályban *Práger* Ferencet a somogy megyei Adándról. Az építőiparosok téli tanfolyamának első éves hallgatói között ott van *Bajer* Géza a somogy megyei Buzsákról, *Krisztián* Emil, Pécsről, *Strobl* Lajos, Siklósról, A tanulók szünidei gyakorlati foglalkozásának kimutatását is megtaláljuk az értesítőben s ebből látjuk, hogy *Tichi* Ödön, az építészeti szakosztály tanulója, Pécsen *Köröstyös* József építésznél tölti a szünidőt; *Braun* Elemér, Ó-Dombóvárótt ifj., *Ivanich* Antal műhelyfőnök mellett, mint gépészgyakornok. *Schlauch* József, az építészeti szakosztály harmadéves tanulója és *Worm* Károly Pécsen *Schlauch* Imre építésznél, *Földes* Aladár, a mohácsi vasút fűtőházában *Üszöghön*, végül *Hoffmann* Lajos Pécsen, atyja asztalosüzletében szerzik szünidei gyakorlataikat. Az értesítő

különben igen szakavatott kézzel vallóan van összeállítva s befejezésül a jövő tanévre szóló tudnivalókat tartalmazza.

(Az ipariskolai óramulasztások tudvalevőleg általános panasz tárgyát képezik azok körében, akik az iparostanoncok oktatásának ügye iránt érdeklődnek. Vannak iparosok, a kiknek az inasai több órát mulasztanak, mint a mennyit az iskolában jelen voltak. Persze aztán a sok mulasztás a sok inasnál összeadva rengeteg menyuiséget tesz ki. Évek óta hiába a hatóságok intése, figyelmeztetése; a bajon nem lehet segíteni. Most a kereskedelmi miniszter rendeletet küldött a városhoz, hogy szigorúan kell alkalmazni a büntetéseket a mulasztó tanoncok mesterei ellen.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 23-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.)

Békés hangulatban, a legjobb auspiciumokkal indult neki a mai tanácskozás, a kormányparti augurok már előre örültek a kompromisszumnak, de sajna, a minden leben kanál *Pulszky* Gusztinak mai provokáló föllépése annyira elmérgesítette a kedélyeket, hogy egyelőre megegyezésről szó sem lehet. Ha *Pulszky* már csak feláll, hogy beszédéhez kezdjen, tekintve ellenszenves egyéniségét, vörös posztó az ellenzéknek s egyáltalában alkalmatlan individuum béke-tárgyalásokra. A magát folyton hasznosítani akaró egyetemi professzor és képviselő mai kirohanása lehetlenné tette a

kiegyezést, de lehetlenné tette magát a magyar parlamentben is mindörökké.

Legelsőnek *Tisza* István gróf szólalt föl nagy megerőtetésbe kerülő szerénységgel, erősen mentegetőzve, hogy ő nem hirdette, sőt nem is akarta hirdetni a kompromisszum lehetlenségét. Kívánja, hogy minél előbb visszatérjen a normális parlamenti rend, miután szintén hive a 16. §. módosításán alapuló kompromisszumnak, (Helyeslés.)

Okolicsányi László ellenzi a miniszterelnök által indítványozott ülésmeghosszabbítást mindenképpen, úgy elvileg, mint gyakorlatilag, mert teljesen céltalan és csakis az ellenzék ingerlésére szolgál, hogy elősegítse a klotürt.

Pulszky Ágost nevét kiáltotta ezután a jegyző, a ki a lehető legrokonszenvtelenebb fogadtatásban részesült már beszéde kezdeténél, a midőn elrebegette a t. ház! megszólítást. De hatalmasan kivágta aztán a skizt s mondott egy olyan szangvinikus beszédet, melyet még *Bánffy* b. sem köszön meg neki. Az ellenzék kötelessége — ugymond — visszatérni előbb, a parlamenti rendhez. (Óriási zaj.) Csak azután lehetne békés kibontakozás, ha normálisan letárgyalva a javaslatot s eljutva a 16. §-hoz, a kormány ezt megfelelő módosítás végett visszautasítaná a bizottsághoz. Az ellenzék reakcióval, hazaárulással vádaskodik, de nem objektivitással. Kifejti ezután hosszasan, folyton zavarva a közbeszólások által, azokat az aggodalmakat, melyeket egy hevenyében megkötött kompromisszum által elérhet a kormány-pártja. Egy önértetes

lános tisztelet tárgyát, de mindenütt hová csak a kereszténység lábát betette.

Bár maga a kereszténység, mint vallás direkte nem sokat javított a nők helyzetén, ujat nem teremtett, hisz az egynejeség, esketés nem a kereszténység találmánya, ezek már rég meg voltak a zsidók, görögök és rómaiaknál.

Cecrops Attika legrégebb királya és Solon törvényei már szigorúan elrendelik a házassági hűség megtartását, melynek megszegését jobban tiltja az ó-szövetség, mint az új. Mózes parancsolja »Ne paráználkodjál!« Buddha előírja »Ne élj tisztátlanul!« Buddha 9. parancsolata »Ne kívánd a másét!« Mózes előírja »Felebarátod feleségét bűnre ne kívánd«.

Mi idézhetett hát elő lényeges változást — hol az a motívum, melylyel a kereszténység a nő rabbillincseit letördelte?

A kultúra, az alapos nevelés, a magasabb műveltség, egyáltalában az értelmi és tudományos haladás, mely az anyagi virágzást szüli és a családot, a nemzeteket erkölcsi súlylyal felruházza, javított a nők mostoha sorsán s a mennyiben és a meddig a kereszténység tanai a kultúra és a szabad gondolkodás előmozdításához járultak, annyiban van érdemrésze a nőknek rabigájuk alól való felszabadításában.

Az erkölcsös élet ápolásában nagy érdeme van ugyan a kereszténységnek és a szerzetes rendeknek, mégis egy szt. Ágoston, szent Jeromos szavai a pusztában hangoztak el. Ezzel hatni nem lehetett, példa kellett. Jobb érzelmű nők maguk is megújítják a folytonos kéjelvezeteket, levegő után kapkodnak. Fellépnek bátor

nők, kik szembeállva a kor hagyományával, lemondanak mindenről és felveszik a harcot az elkorcsosodott és javulni sem akaró nőkkel szemben. Erényeiket állítják szembe a festett étellel, lemondásuk ellentéte a pazarlásnak. Fellépnek *Metellák*, *Fabiák*, *Paulák* és *Marcellák*, küzdenek hallatlan kitartással, olyannyira önfeláldozók, hogy midőn célja elérésére *Paula* már egész vagyonát odaadta a szegényeknek, kölcsönt vesz fel, szent Jeromosnak kell őt figyelmeztetnie Jézus igéire: »Kinek két köntöse van, adja oda az egyiket« és Ön? Ön három köntöst ad; — mire *Paula* válaszol: »Mit bánom én, ha koldulni megyek, hitelezőimet majd csak kielégíti családom, — ami engem illet, majd csak találok egy falat kenyert, de ha nem segítek a szegényen és az éhen hal, ha nem segítek a szegény nőn és az elbukik, annak én lennék az oka.«

Ily nők lépnek fel, feláldozzák magukat a közjó oltárára, az emberiség megváltója szerepét veszik magukra. A nők felszabadítják a rabszolgákat, felállítanak menházakat, alapítanak kórházakat, sajátjukból fizetik a ténitők költségeit, csak hogy utat nyissanak az erkölcsnek. És a mennyiben ezt a kereszténység idézte elő, annyiban ezt illeti a dicséret és az utókor hálája.

Csoda hát, ha ily körülmények közt elérkezik az a kor, midőn a nők a becsülés és tisztelés oly magas pódésztlájára helyeztetek, mint többé soha. Ily fényesen ragyogott pedig a női kultusz az ábrándos lovagkor tókteljes korában.

A mai kor gyermeke bár ismeri és folyton gyakorolja azt az udvariasságot és előzékenységet, melylyel a gyengébb nem iránt tartozunk, bár tudatával bir a nő

többségtől nem követelhetnek meghunyászkodást. Hiszen megbuktatásunkra a függetlenségi-párt a néppárttal és a nemzeti-párttal is szövetkezett, melyektől a legnagyobb elvi elmentések választják el. Nekik, a szövetkezett ellenzéknek, a 16. §. csupán csak ürügy, céljuk azonban egy: a mindenáron való kormánybuktatás. Fenyegetésre fordítja ezután beszéde végét. Ha az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítvány nem találta sima elintézésre és nem nyerne elfogadást rövidesen, s az abstrakció által annak elfogadása megbéníthatnák, úgy hiszi és reményli, hogy a kormány nem riad vissza a szigorubb rendszabályok behozatalától, sőt azoknak fokozásától sem. (Óriási vihar, szónokot az ellenzék megabcugolja.)

Majdnem egy negyedóra telt bele, míg annyira-mennyire a csend helyreállott, s szólásra jelentkezett

Hock János, aki azzal kezdte, hogy szeressük sokkal jobban a hazát, mint gyűlöljük egymást. Ha igazán és őszintén kívánjuk a kibontakozást, erre az utat ne Tisza István és Pulszky Gusztó egyengessék. Amint a dolgok mostani állásából következtetheti, Tisza István gróf Bánffyval akarja a klotürt megcsináltatni a jövőre, a maga számára. Ezért hiúsítják meg a kibékülést. Vádolják a tuloldalról Apponyit mindenféleképpen, akinek elveit, eszméit átvették, de személye nem kell nekik. Természetesen nem fogadják el a meghosszabbítási javaslatot.

A holnapi ülés napirendjére mindazonáltal az elnök az ülések meghosszabbításán kívül kitézte tárgyalásra a cukor-prémium javaslat folytatólagos tárgyalását — ha t. i. marad reá idő.

Egyességről tehát szó sem lehet, ez az általános hangulat, mert a békésen fejlődő pártviszonyokat Pulszky tapintatlan beszéde teljesen szétzilálta.

TÁVIRATOK.

— **A kibontakozás felé.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Badeni osztrák miniszterelnök a helyzet tisztázására két fontos lépésre határozta el magát. Egyrészt törvényes uton szabályozni akarja a nyelv-kérdést, másrészt visszavonja a németeket csaknem forradalomba űző, a cseheknek kedvező nyelvrendeletet, mely már Ausztria déli részében is fölébresztette a szláv és olasz irredentát. Ez volna tehát Ausztriában az üdvös kibontakozás kezdete. E hír hatása alatt a magyar kormánykörökben is hamarosan felülkerekedtek a békésebb hangulatok. A Bánffy-párt legtekintélyesebb tagjai, így Tisza István is, minapi baklövését, a béke-értekezleten tartott harcias beszédét nagyon megbánta s már is szelidebb hurokat penget; továbbá Hegedüs Sándor, Andrásy Gyula gróf nagyban csinálják a propagandát a kompromisszumnak, mert belátták, hogy pártjuk lételet veszélyeztetik a provokáló intézkedések. Ma újra nagy a remény az ellenzéki táborban is a békés kibontakozásra. Főltűnt a parlament tegnapi ülésén, hogy nem eresztették neki Pulszky Gusztó, aki a helyzetet még Tisza Istvánnal is jobban elmérgesítette volna. (Adjuk ezt

a tudósítást amint vettük, de nem hiszünk benne. — A szerk.)

— **Petíció autonomiai választás ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Esterházy Miklós Mór gr. budapesti autonomiai mandátumát petícióval támadják meg.

— **Reklám - galambok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az André expedíciójából, a sarkvidékről állítólag érkezett postagalambról küldt, hogy hamburg. Egy hamburgi galambtenyésztő röpitette ki az elfogott galambot.

— **Elítelt éregkeverők.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Huszonhat napi tárgyalás után a Hódmező-Vásárhelyre kiszállt szegedi kir. törvényszék ma délben hozta meg az ítéletet a mérgekeverő banda ügyében. Jager Marit, Varga Lidiát, Csordás Lidit és Szapános Juditot kötél általi halálra, Mucsi Mihálynét és Horváth Jánost életfogytiglan tartó fegyházra, Kis Sámuel hat évi fegyházra ítélték. Súlyosító körülményül szolgált az ítélet megokolásában, hogy haszonlesésből saját véreiket megmérgezték. Valamennyien felebbezték. Ítélethirdetés után visszaszállították őket Szegedre.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

Budapestről	1904. sz. *)	személyv. reg.	5 ó. 15 p.
Broodról	1907. sz.	» » »	8 „ 01 »
Uj-Domb-ról	1942. sz.	vegyes » »	8 „ 23 »
Bécsből	909. sz. **)	személyv. »	9 » 39 »
Broodról	1905. sz.	» » d. e.	11 „ 18 „
Budapestről	1906. sz.	» „ d. u.	4 „ 10 »
Vinkovcéről	1921. sz.	vegyes » »	5 » 50 »
Budapestről	1902. sz.	gyors » este	8 » 5 »
Bécsből	8712. sz.	vegyes » »	7 „ 56 »
Broodról	1909. sz.	személy „ éjjel	11 „ 02 »
Mohácsról		» » reg.	8 » 01 „
„		» k. d. e.	11 » 18 „
„		» „ d. u.	5 » 50 „
„		Tv. szsz. éjjel	11 „ 02 „

Minden alkalommal átszállás Villányánál.

PÉCSRŐL INDUL:

Brood	felé 1904. sz.	személyv. reg.	5 ó. 35 p.
Budapest	„ 1901. sz. *)	gyors „ „	8 „ 24 „
Bécs	„ 8711. sz. **)	vegyes „ „	8 „ 29 „
Vinkovce	„ 8702. sz.	személy „ „	9 „ 49 „
Budapest	„ 1905. sz.	» „ d. e.	11 „ 33 »
Uj-Domb.	„ 1953. sz. ***)	vegyes » d. u.	2 „ 47 »
Brood	» 1906. sz. ***)	személy » »	4 » 20 »
Bécs	» 3701. sz.	» » »	6 » 34 »
Brood	» 1908. sz.	» » este	8 » 18 »
Budapest	» 1909. sz.	» „ éjjel	11 » 30 »
Mohács	„	» » reggel	5 » 35 „
„	„	» „ d. e.	9 „ 49 „
„	„	» „ d. u.	4 » 20 „
„	„	Tv. szsz. este	8 „ 18 „

Minden alkalommal átszállás Villányánál.

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

**) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

***) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8814. sz. vegyesvonathoz Nasic felől.

Nyilt-tér. *)

Természetes szénásványos savanyúvíz a mohai

ÁGNES

forrás. Legjobb asztali és üdítőital. Kifűné szolgálhatott
tegy az emésztési zavaroknál.

Járvány idején préservatív gyógyszernek
bizonyult.

Szét-
küldése **Édeskúty L.** udvari orvosi
intézet által
Budapest.

← Kapható mindenütt. →

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal
előlősséget a szerk.

Laptulajdonos: SZAUTTER GUSZTAV
Felülvizsgáló: PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
Kiadó.

Hirdetések.

Helyi, esetleg kerületi
képviselősegeket
keres az
„Alianz“
élet- és járadék-biztosító részv. társ. nép-
biztosítási osztálya, a legkedvezőbb
feltételek mellett.
Budapest, Andrásy-ut 49.

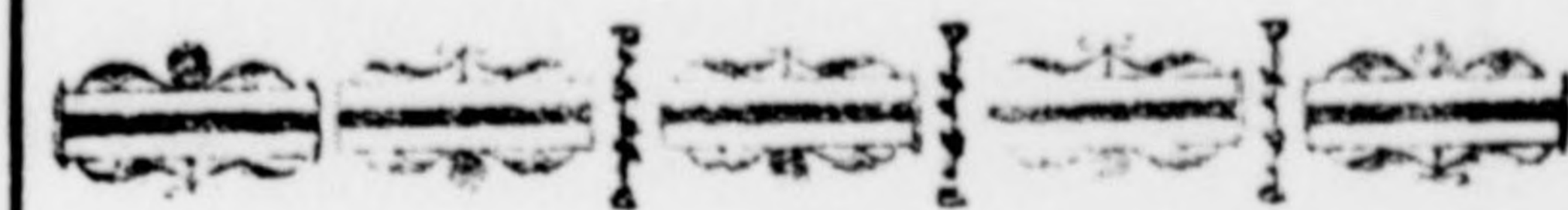
Valódi hegyi borok.

Tisztelettel tudatom a n. t. közön-
séggel, hogy nálam a Mühlher féle elismert

kitűnő borok

literes és félliteres palackokban jutányos
árért kaphatók.

Rözge István
Pécsett Kismó-utca 21. sz.

Weber Ferencz
vas- és fűszer-üzletében Pé-
csett egy jó házból való fiu

mint tanonecz

felvétetik.

tudta magát teljesen tisztázni s ezért négy napig fogházra ítélte a pécsi kir. törvényszék. Az elítelt először megfélembre az ítéletet; de delutánra ismét meggondolta magát és bejelentette, hogy megnyugszik az ítéletben s leüli a négy pohárért a négy napot. Ugy is lesz.

T a n ü g y.

(A budapesti m. kir. állami ipariskola értesítőjét ma vettük. A leiolyt tanévben az állami ipariskolában az építészeti szakosztály első éves tanulói között ott látjuk *Oscodál* Ödönt, Pécsről, *Stauber* Józsefet, Paksról; a gépészeti szakosztályban *Jilly* Lajost, Pécsről, *Prikk* Mihályt Dunaföldvárról; a vegyészeti szakosztályban *Práger* Ferencet a somogy megyei *Ádándról*. Az építőiparosok téli tanfolyamának első éves hallgatói között ott van *Bajer Géza* a somogy megyei *Buzsákról*, *Krisztián* Emil, Pécsről, *Strobl* Lajos, *Siklós* Jól, A tanulók szünidei gyakorlati foglalkozásának kimutatását is megtaláljuk az értesítőben s ebből látjuk, hogy *Tichi* Ödön, az építészeti szakosztály tanulója, *Pécsett Körösty* József építésznél tölti a szünidőt; *Braun* Elemér, Ó-Dombóvárótt ifj, *Ivanich* Antal műhelyfőnök mellett, mint gépészgyakornok. *Schlauch* József, az építészeti szakosztály harmadéves tanulója és *Worm* Károly *Pécsett Schlauch* Imre építésznél, *Földes* Aladár, a mohácsi vasut fűtőházában *Üszöghön*, végül *Hoffmann* Lajos *Pécsett*, atyja asztalosüzletében szerzik szünidei gyakorlataikat. Az értesítő

különben igen szakavatott kézzel vallóan van összeállítva s befejezésül a jövő tanévre szóló tudnivalókat tartalmazza.

(Az ipariskolai óramulasztások tudvalevőleg általános panasz tárgyát képezik azok körében, akik az iparostanoncok oktatásának ügye iránt érdeklődnek. Vannak iparosok, a kiknek az inasai több órát mulasztanak, mint a mennyit az iskolában jelen voltak. Persze aztán a sok mulasztás a sok inasnál összeadva rengeteg menyuiséget tesz ki. Évek óta hiába a hatóságok intése, figyelmeztetése; a bajon nem lehet segíteni. Most a kereskedelmi miniszter rendeletet küldött a városhoz, hogy szigorúan kell alkalmazni a büntetéseket a mulasztó tanoncok mesterei ellen.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 23-án. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Békés hangulatban, a legjobb auspiciumokkal indult neki a mai tanácskozás, a kormányparti augurok már előre örültek a kompromisszumnak, de sajna, a minden lében kanál *Pulszky* Gusztinak mai provokáló föllépése annyira elmérgesítette a kedélyeket, hogy egyelőre megegyezésről szó sem lehet. Ha *Pulszky* már csak feláll, hogy beszédéhez kezdjen, tekintve ellenszenves egyéniségét, vörös posztó az ellenzéknek s egyáltalában alkalmatlan individuum béke-tárgyalásokra. A magát folyton hasznosítani akaró egyetemi professzor és képviselő mai kirohanása lehetlenné tette a

kiegyezést, de lehetlenné tette magát a magyar parlamentben is mindörökké.

Legelsőnek *Tisza* István gróf szólalt föl nagy megerőtetésébe kerülő szerénységgel, erősen mentegetőzve, hogy ő nem hirdette, sőt nem is akarta hirdetni a kompromisszum lehetlenségét. Kívánja, hogy minél előbb visszatérjen a normális parlamenti rend, miután szintén hive a 16. §. módosításán alapuló kompromisszumnak, (Helyeslés.)

Okolicsányi László ellenzi a miniszterelnök által indítványozott ülés meghosszabbítást mindenképpen, úgy elvileg, mint gyakorlatilag, mert teljesen céltalan és csakis az ellenzék ingerlésére szolgál, hogy elősegítse a klotürt.

Pulszky Ágost nevét kiáltotta ezután a jegyző, a ki a lehető legrokonszenvtelenebb fogadtatásban részesült már beszéde kezdeténél, a midőn elrebegette a t. ház! megszólítást. De hatalmasan kivágta aztán a skizt s mondott egy olyan szangvinikus beszédet, melyet még *Bánffy* b. sem köszön meg neki. Az ellenzék kötelessége — ugymond — visszatérni előbb, a parlamenti rendhez. (Óriási zaj.) Csak azután lehetne békés kibontakozás, ha normálisan letárgyalva a javaslatot s eljutva a 16. §-hoz, a kormány ezt megfelelő módosítás végett visszautasítaná a bizottsághoz. Az ellenzék reakcióval, hazaárulással vádaskodik, de nem objektivitással. Kifejti ezután hosszasan, folyton zavarva a közbeszólások által, azokat az aggodalmakat, melyeket egy hevenyében megkötött kompromisszum által elérhet a kormány-pártja. Egy önértetes

lános tisztelet tárgyát, de mindenütt hová csak a kereszténység lábát betette.

Bár maga a kereszténység, mint vallás direkte nem sokat javított a nők helyzetén, ujat nem teremtett, hisz az egynejség, esketés nem a kereszténység találmánya, ezek már rég meg voltak a zsidók, görögök és rómaiaknál.

Cecrops Attika legrégibb királya és Solon törvényei már szigorúan elrendelik a házassági hűség megtartását, melynek megszegését jobban tiltja az ó-szövetség, mint az új. Mózes parancsolja »Ne paráználkodjál!« Buddha előírja »Ne élj tisztátlannal!« Buddha 9. parancsolata »Ne kívánd a másét!« Mózes előírja »Felebarátod feleségét bünre ne kívánd«.

Mi idézhetett hát elő lényeges változást — hol az a motívum, melylyel a kereszténység a nő rabbilincseit letördelte?

A kultura, az alapos nevelés, a magasabb műveltség, egyáltalában az értelmi és tudományos haladás, mely az anyagi virágzást szüli és a családot, a nemzeteket erkölcsi súlylyal felruhazza, javított a nők mostoha sorsán s a mennyiben és a meddig a kereszténység tanai a kultura és a szabad gondolkodás előmozdításához járultak, annyiban van érdemrésze a nőknek rabigájuk alól való felszabadításában.

Az erkölcsös élet ápolásában nagy érdeme van ugyan a kereszténységnek és a szerzetes rendeknek, mégis egy szt. Ágoston, szent Jeromos szavai a pusztában hangzottak el. Ezzel hatni nem lehetett, példa kellett. Jobb érzelmű nők maguk is megunják a folytonos kéjelvezeteket, levegő után kapkodnak. Fellépnek bátor

nők, kik szembeállva a kor hagyományával, lemondanak mindenről és felveszik a harcot az elkorcsosodott és javulni sem akaró nőkkel szemben. Erényeiket állítják szembe a festett étellel, lemondásuk ellentéte a pazarlásnak. Fellépnek *Metellák*, *Fabiák*, *Paulák* és *Marcellák*, küzdenek hallatlan kitartással, olyannyira önfeláldozók, hogy midőn célja elérésére *Paula* már egész vagyonát odaadta a szegényeknek, kölcsönt vesz fel, szent Jeromosnak kell őt figyelmeztetnie Jézus igéire: »Kinek két köntöse van, adja oda az egyiket« és Ön? Ön három köntöst ad; — mire *Paula* válaszol: »Mit bánom én, ha koldulni megyek, hitelezőimet majd csak kielégíti családom, — ami engem illet, majd csak találok egy falat kenyert, de ha nem segíték a szegényen és az éhen hal, ha nem segíték a szegény nőt és az elbukik, annak én lennék az oka.«

Ily nők lépnek fel, feláldozzák magukat a közjó oltárára, az emberiség megváltója szerepét veszik magukra. A nők felszabadítják a rabszolgákat, felállítanak menházakat, alapítanak kórházakat, sajátjukból fizetik a téritők költségeit, csak hogy utat nyissanak az erkölcsnek. És a mennyiben ezt a kereszténység idézte elő, annyiban ezt illeti a dicséret és az utókor hálája.

Csoda hát, ha ily körülmények közt elérkezik az a kor, midőn a nők a becsülés és tisztelés oly magas piederstájljára helyeztetek, mint többé soha. Ily fényesen ragyogott pedig a női kultusz az ábrándos lovagkor tikteljes korában.

A mai kor gyermeke bár ismeri és folyton gyakorolja azt az udvariasságot és előzékenységet, melylyel a gyengébb nem iránt tartozunk, bár tudatával bir a nő

többségtől nem követelhetnek meghunyászkodást. Hiszen megbuktatásunkra a függetlenségi-párt a néppárttal és a nemzeti-párttal is szövetségbe, melyektől a legnagyobb elvi elmentések választják el. Nekik, a szövetség ellenzékének, a 16. §. csupán csak ürügy, céljuk azonban egy: a mindenáron való kormánybuktatás. Fenyegetésre fordítja ezután beszéde végét. Ha az ülések meghosszabbítására vonatkozó indítvány nem találna sima elintézésre és nem nyerne elfogadást rövidesen, s az abstrakció által annak elfogadása megbéníthatnák, úgy hiszi és reményli, hogy a kormány nem riad vissza a szigorúbb rendszabályok behozatalától, sőt azoknak fokozásától sem. (Óriási vihar, szónokot az ellenzék megabucogja.)

Majdnem egy negyedóra telt bele, míg annyira-mennyire a csend helyreállott, s szó-lásra jelentkezett

Hock János, aki azzal kezdte, hogy szeressük sokkal jobban a hazát, mint gyűlöljük egymást. Ha igazán és őszintén kívánjuk a kibontakozást, erre az utat ne Tisza István és Pulszky Gusztó egyengessék. Amint a dolgok mostani állásából következtetheti, Tisza István gróf Bánffyval akarja a klotürt megcsináltatni a jövőre, a maga számára. Ezért hiúsítják meg a kibékülést. Vádolják a tuloldalról Apponyit mindenféleképpen, akinek elveit, eszméit átvették, de személye nem kell nekik. Természetesen nem fogadja el a meghosszabbítási javaslatot.

A holnapi ülés napirendjére mindazonáltal az elnök az ülések meghosszabbításán kívül kitűzte tárgyalásra a cukor-prémium javaslat folytatólagos tárgyalását — ha t. i. marad reá idő.

Egyességről tehát szó sem lehet, ez az általános hangulat, mert a békésen fejlődő pártviszonyokat Pulszky tapintatlan beszéde teljesen szétzilálta.

TÁVIRATOK.

— **A kibontakozás felé.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Badeni osztrák miniszterelnök a helyzet tisztázására két fontos lépésre határozta el magát. Egyrészt törvényes uton szabályozni akarja a nyelv-kérdést, másrészt visszavonja a németeket csaknem forradalomba űző, a cseheknek kedvező nyelvrendeletet, mely már Ausztria déli részében is fölébresztette a szláv és olasz irredentát. Ez volna tehát Ausztriában az üdvös kibontakozás kezdete. E hír hatása alatt a magyar kormánykörökben is hamarosan feiülkerekedtek a békésebb hangulatok. A Bánffy-párt legtekintélyesebb tagjai, így Tisza István is, minapi baklövését, a béke-értekezleten tartott harcias beszédét nagyon megbánta s már is szelidebb hurokat penget; továbbá Hegedüs Sándor, Andrássy Gyula gróf nagyban csinálják a propagandát a kompromisszumnak, mert belátták, hogy pártjuk lételet veszélyeztetik a provokáló intézkedések. Ma újra nagy a remény az ellenzék táborban is a békés kibontakozásra. Föltűnt a parlament tegnapi ülésén, hogy nem eresztették neki Pulszky Gusztót, aki a helyzetet még Tisza Istvánnál is jobban elmérgesítette volna. (Adjuk ezt

a tudósítást amint vettük, de nem hiszünk benne. — A szerk.)

— **Petíció autonomiai választás ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Esterházy Miklós Mór gr. budapesti autonomiai mandátumát petícióval támadják meg.

— **Reklám - galambok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az André expedíciójából, a sarkvidékről állítólag érkezett postagalambról küldött, hogy humbug. Egy hamburgi galambtenyésztő röpitette ki az elfogott galambot.

— **Elítelt éregkeverők.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Huszonhat napi tárgyalás után a Hódmező-Vásárhelyre kiszállt szegedi kir. törvényszék ma délben hozta meg az ítéletet a mérgekeverő banda ügyében. Jager Marit, Varga Lidiát, Csordás Lidit és Szapános Juditot kötélt általi halálra, Mucsi Mihálynét és Horváth Jánost életfogytiglan tartó fegyházra, Kis Sámuel hat évi fegyházra ítélték. Súlyosító körülményül szolgált az ítélet megokolásában, hogy haszonlesésből saját véreiket megmérgezték. Valamennyien felebbezték. Ítélethirdetés után visszaszállították őket Szegedre.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK:

Budapestről	1904. sz.*)	személyv. reg.	5 ó. 15 p.
Broodról	1907. sz.	» » »	8 » 01 »
Uj.-Domb.-ról	1942. sz.	vegyes » »	8 » 23 »
Bécsből	909. sz.**)	személyv.	9 » 39 »
Broodról	1905. sz.	» » d. e.	11 » 18 »
Budapestről	1906. sz.	» » d. u.	4 » 10 »
Vinkovcéről	1921. sz.	vegyes » »	5 » 50 »
Budapestről	1902. sz.	gyors » este	8 » 5 »
Bécsből	8712. sz.	vegyes » »	7 » 56 »
Broodról	1909. sz.	személyv. éjjel	11 » 02 »
Mohácsról		» » reg.	8 » 01 »
»		» » k. d. e.	11 » 18 »
»		» » d. u.	5 » 50 »
»		Tv. szsz. éjjel	11 » 02 »

Minden alkalommal átszállás Villánynál.

PÉCSRŐL INDUL:

Brood	felé 1904. sz.	személyv. reg.	5 ó. 35 p.
Budapest	» 1901. sz.*)	gyors » »	8 » 24 »
Bécs	» 8711. sz.**)	vegyes » »	8 » 29 »
Vinkovce	» 8702. sz.	személyv. » »	9 » 49 »
Budapest	» 1905. sz.	» » d. e.	11 » 33 »
Uj.-Domb.	» 1953. sz.***)	vegyes » d. u.	2 » 47 »
Brood	» 1906. sz.***)	személyv. » »	4 » 20 »
Bécs	» 3701. sz.	» » »	6 » 34 »
Brood	» 1908. sz.	» » este	8 » 18 »
Budapest	» 1909. sz.	» » éjjel	11 » 30 »
Mohács	»	» » reggel	5 » 35 »
»	»	» » d. e.	9 » 49 »
»	»	» » d. u.	4 » 20 »
»	»	Tv. szsz. este	8 » 18 »

Minden alkalommal átszállás Villánynál.

*) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasice felől.

***) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8811. sz. vegyesvonathoz Nasice felől.

****) Csatlakozással Sz. Lőrincen a 8814. sz. vegyesvonathoz Nasice felől.

Nyilt-tér.*)

Természetes szén-savdús szén-dioxidos ásványvíz a mohai

ÁGNES

forrás. Legjobb asztali és üdítőtál. Kifünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Járvány idején préservatív gyógyszernek bizonyult.

Szét-küldése **Édeskúty L.** udvari analitika által Budapest.

← Kapható mindenütt. →

*) Ezen rovat alatt megjelöltekért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos: Palóczy szerkesztő
 SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 Kísérő.

Hirdetések.

Helyi, esetleg kerületi képviselősegeket keres az

„Alianz“

élet- és járadék-biztosító részv. társ. népbiztosítási osztálya, a legkedvezőbb feltételek mellett.

Budapest, Andrássy-ut 49.

Valódi hegyi borok.

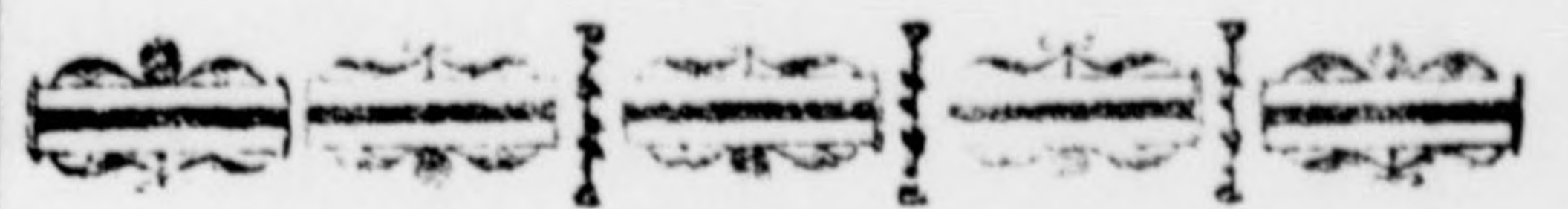
Tisztelettel tudatom a n. t. közönséggel, hogy nálam a Mühlher féle elismert

kitűnő borok

literes és félliteres palackokban jutányos árért kaphatók.

Rözge István

Pécsetti Kútvölgy-utca 21. sz.

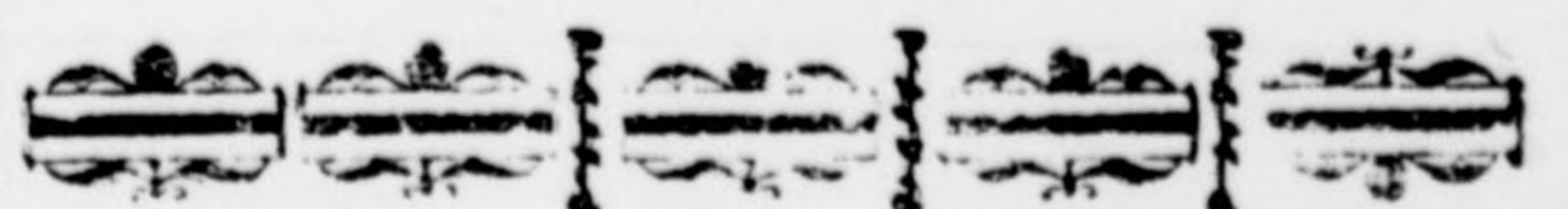

Weber Ferencz

vas- és fűszer-üzletében Pécsen egy jó házból való fiu

mint tanonc

felvétetik.

Utolsó hét!

Özv. Endersné lovardája
Pécsett, a buzatéren.
Ma szombaton, július 24-én
nagy High-Life estély.

Az előkelő közönség találkozó helye, és a 44-ik gyalogezred zenekarának

nagy hangversenye.

A hangverseny 1/2 nyolc órakor kezdődik.

Záradékol:

Eljegyzés a tengeri fürdőben,
 nagy ballet-különlegesség, előadva a balletkar és több férfi által.

Holnap vasárnap, július 25-én

2 nagy előadás,

az első délután 4 órakor mérsékelt árak mellett, a második este 8 órakor rendes hely-árakkal.

Számos látogatást kér mély tisztelettel:

Rieffenach
 igazgató.

özv. Enders M.
 lovarda-tulajdonos.

Pályázat.

Az első cs. k. szab. Dunagőzhajózási társulat pécsi bányatelepén

a szülésznői állás,

a melylyel évi 200 forint fizetés, 30 métermázsa szén és egy 2 szobából és 1 konyhából álló szabad lakás van egybekötve, folyó évi augusztus 15-ével betöltendő.

A megválasztott bába köteles a társulati tagok feleségeit és az újszülött gyermekeket a szokásos szülésznői segélyben részesíteni, a nélkül, hogy ezen működéséért külön díjazást igényelhetne.

A magyar és német nyelvbeni jártasság okvetetlenül szükséges, egy szláv nyelv ismerete kívánatos. Mindkét félnek 1/4 évi felmondásra van joga.

Okleveles bábák, kik ezen állást elnyerni óhajtják, az oklevéllel és eddigi tartózkodásukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket az alulírt igazgatóságnál terjeszszék be.

Pécsett, 1897. július hó 22-én.

Az I. cs. k. szab.

Dunagőzhajózási társaság bányai igazgatósága
PÉCSETT.

Hirdetések jutányos áron a kiadóhivatalunkban vétetnek fel.

Ékszerész, órás és látszerész

Schönwald R.

Fenáll 1852. óta.

PÉCSETT.

Fenáll 1852. óta.

Legszebb brilláns és gyémánt ékszerek,
 uri és női arany láncok,
 legszebb és legfinomabb arany- és ezüst-órák,
 ezüst evőkészletek és disztárgyak,
 finom arany karláncok és jeggyűrűk,
 uri és női gyűrűk.

Brilláns, opál, corall és granát nyakfüzerek,
 francia salon, iroda és ébresztő-órák,
 párisi látcsövek, hő- és légsulymérők,
 legjobb arany, ezüst, állany és teknősbékacsont
 szemüvegek és orrcsüvetők, legfinomabb kristályüvegek és hegyjogecekkel,
 egyéb optikai cikkek főraktára.

Minden e szakba vágó javítások a legjobban készítettnek.

A tisztelt közönség különös figyelmét felhívom a következő valódi és legjobb francia és angol china-ezüstből készült

alkalmi ajándék-tárgyakra,

melyek meglepő csinos, tartós készítésűk és jutányosan számított árak által kitűnnek:

Valódi és china-ezüsttel díszített Fayence virág- és gyümölcs-tartókat, asztali állványok, gyertyatartók, gyümölcs és kenyér-kosarak, kávé-, thea és mocca-servicek, legujabb angol cognac-servicek rendkívül elegáns és tartós kivitelben, cukor-szelencék, dohány-dobozok, írőkészletek, Sandwich-tálcák, evőkészletek, cukortartók, vajkészletek, serlegek, sörös poharak, sétatobok stb.

Vésnöki munkák praecisen készítettnek.

Egy tetszés szerinti monogramm étszerekben drbja . . . 20 kr.
 Egy betű vésés 2 kr.
 Cimeres pecsétnyomó 2 frt 50 kr.

Üzleti vagy egyéb pecsétnyomok tetszés szerinti
 szöveggel és nagyságban 1 frt 50 kr.

A nálam vett tárgyaknál bármily monogramm vagy egyéb vésés nem számítatik fel.